

Nafarroako Foru Komunitateko **parte-hartze kulturalari** buruzko inkesta

Emaitzen txostena **Laburpena** 2024

Kulturaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Cultura

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA
DEPARTAMENTO DE CULTURA
Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Lan honen bibliografia-erregistroa Eusko Jaurlaritzaren Bibliotekak sarearen katalogoan aurki daiteke: <https://www.katalogoak.euskadi.eus/katalogobateratua>

Argitaraldia:	2025eko apirila
©	Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa Kultura eta Hizkuntza Politika Saila
Internet:	www.euskadi.eus
Argitaratzailea:	Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco Donostia-San Sebastián 1, 01010 Vitoria-Gasteiz
Koordinazio teknikoa:	ICC-Consultors Culturals, SL
Landa-lana:	SIADeco, S.COOP.L
Diseinua eta maketazioa:	TheNiu
ISBN:	978-84-457-3830-6

Nafarroako Foru Komunitateko **parte-hartze kulturalari** buruzko inkesta

Emaizen txostena
Laburpena

Kulturaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Cultura

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA
DEPARTAMENTO DE CULTURA Y
POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Edukien aurkibidea

Aurkezpena	7
O1. Kulturarekiko jarrera orokorrak	8
01.1. Kulturarekiko jarrerak eta oztopo kulturalak.....	8
01.2. Kultur eskaintzari buruzko informazio-maila	9
01.3. Parte-hartze kulturalerako motibazioak	10
O2. Parte-hartze kulturala hartzaile gisa	12
O3. Sormenarekin lotutako parte-hartze kulturala	15
03.1. Amateur mailako praktika artistikoak.....	15
03.2. Arte trebakuntza	18
03.3. Kultura-elkarteetan parte hartzea	19
O4. Praktika digitalak	20
04.1. Kultura-praktika digitalak	20
04.2. Kultura-edukia duten plataforma digitaletara harpidetzea	22
04.3. Sare sozialak parte-hartze kulturean	24
O5. Euskarazko parte-hartze kulturala	25
05.1. Euskarazko parte-hartze orokorra	25
05.2. Euskarazko kultura-praktikak.....	26
05.3. Euskarazko parte- hartzearen arrazoi subjektibo nagusiak.....	29
05.4. Euskarazko praktika digitalak	30
Eranskina.	
Inkestaren fitxa-teknikoa	32

Aurkezpena

Kulturaren Euskal Behatokiak bideratu duen *Nafarroako Foru Komunitateko parte-hartze kulturalaren Inkesta 2024*ren emaitzak azaltzen dira txosten honetan. Kulturari dagokionez Nafarroako Foru Komunitateko biztanleek dituzten ohiturak eta praktikak aztertzen ditu. Kultura-adierazpide ezberdinen hartzaile gisa dituztenak, sormenarekin lotutako jarduera amateur mailako jarduerak eta praktika digitalak. Horiez gain, tarte berezia eskaintzen zaie ardatz-hizkuntza euskara dutenen praktikei.

Biztanleen parte-hartze kulturalaren argazki xehatua emango duten adierazleak eskuratzea izan da ikerketaren helburu nagusia. Nafarroan bizi diren 15 urtetik gorako 1.350 laguneko lagin adierazgarri bati aplikatu zaio inkesta.

Bi aurrekari ditu txostenak, *Euskal Herriko parte-hartze kulturalari buruzko inkesta 2019* eta *Euskal Herriko kultura-ohitura, praktika eta kontsumoen inkesta 2007-2008*. Biztanleriaren kultura-praktika nagusien azken hamabost urteetako bilakaeraren irakurketa alderatua egiteko aukera dago, beraz.

Sei atal ditu laburpen honek. Lehenengoan, jasotzen dira: biztanleriak parte-hartze kulturalaren inguruan dituen jarrerai, ematen dion garrantziari, kulturari buruz duen informazioari eta kultura-praktikak egitera bultzatzen duten motibazioei buruzko adierazleak.

Bigarrenean, arte eszenikoekin eta musikarekin lotutako praktiken inguruko xehetasunak jasotzen dira, eta ikus-entzunezko kontsumoa, irakurketari dagozkionak eta museoekin eta ondarearekin lotutakoak.

Hirugarren atalak amateur mailako kultura-praktikak deskribatzen ditu, kultura-ezagutzak eskuratzeari dagozkion azalpenak ematen ditu eta kultura-elkarteetako parte-hartzea ere aztertzen du.

Gaur egungo parte-hartze kulturala ezagutzeko funtsezko diren praktika digitalen inguruan sakontzen du laugarren atalak. Bosgarrenak, euskarazko praktika kulturalak azaltzen ditu.

Amaitzeko, inkestaren fitxa teknikoa biltzen du txostenak.

O1.

Kulturarekiko jarrera orokorrak

O1. 1.

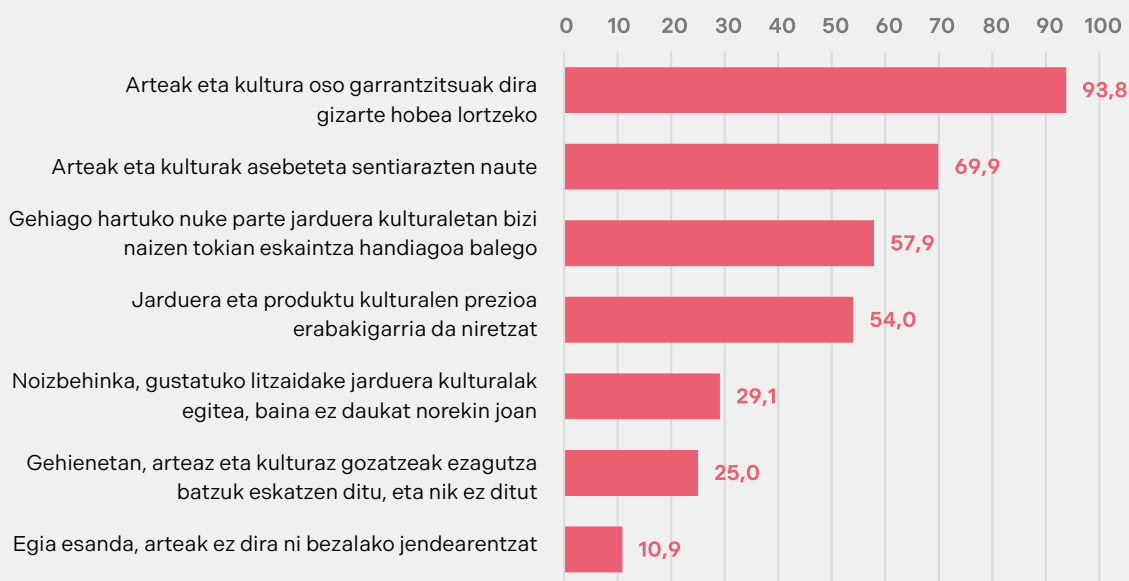
Kulturarekiko jarrerak eta oztopo kulturalak

Kulturarekiko jarrera, oro har, positiboa dela esan daiteke, % 93,8k adierazi baitu arteak eta kultura oso garrantzitsuak direla gizarte hobea lortzeko. Kultur parte-hartze handiago bat eragozten

duten arrazoiei dagokienez, prezioa (% 54) eta eskaintza murrizta (% 57,9) nagusitzen dira, konpainia- (% 29,1) eta ezagutza-faltaren aurretik (% 25).

1. grafikoa.

Kulturari buruzko baieztapenekiko adostasuna (nahikoa + erabat ados) (%).

O1. 2.

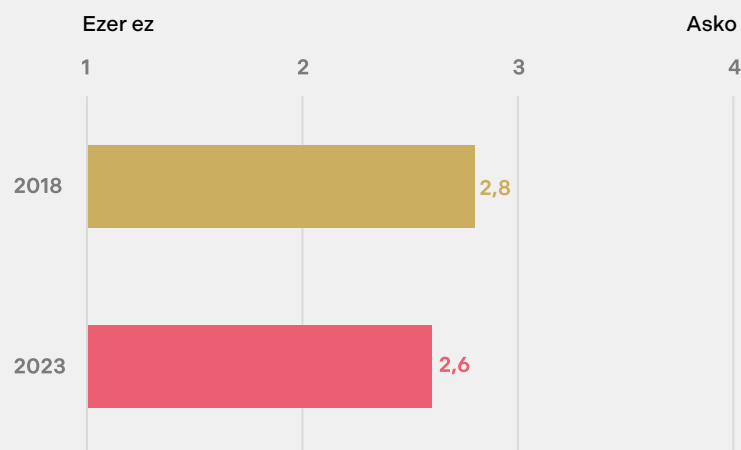
Kultur eskaintzari buruzko informazio-maila

1etik 4rako balorazio-eskala batean, zeinetan 1 ezer ez den eta 4 asko den, 2,6koa da batez besteko puntuazioa, inguruko kultura-eskaintzari

buruz herritarrek duten informazio-mailari dagokionez. 2018ko datuekin alderatuz gero (2,8), behera egin du batez besteko horrek.

2. grafikoa.

Kulturari buruzko informazio-mailaren batez besteko autobalorazioa (2018-2023).

O1. 3.

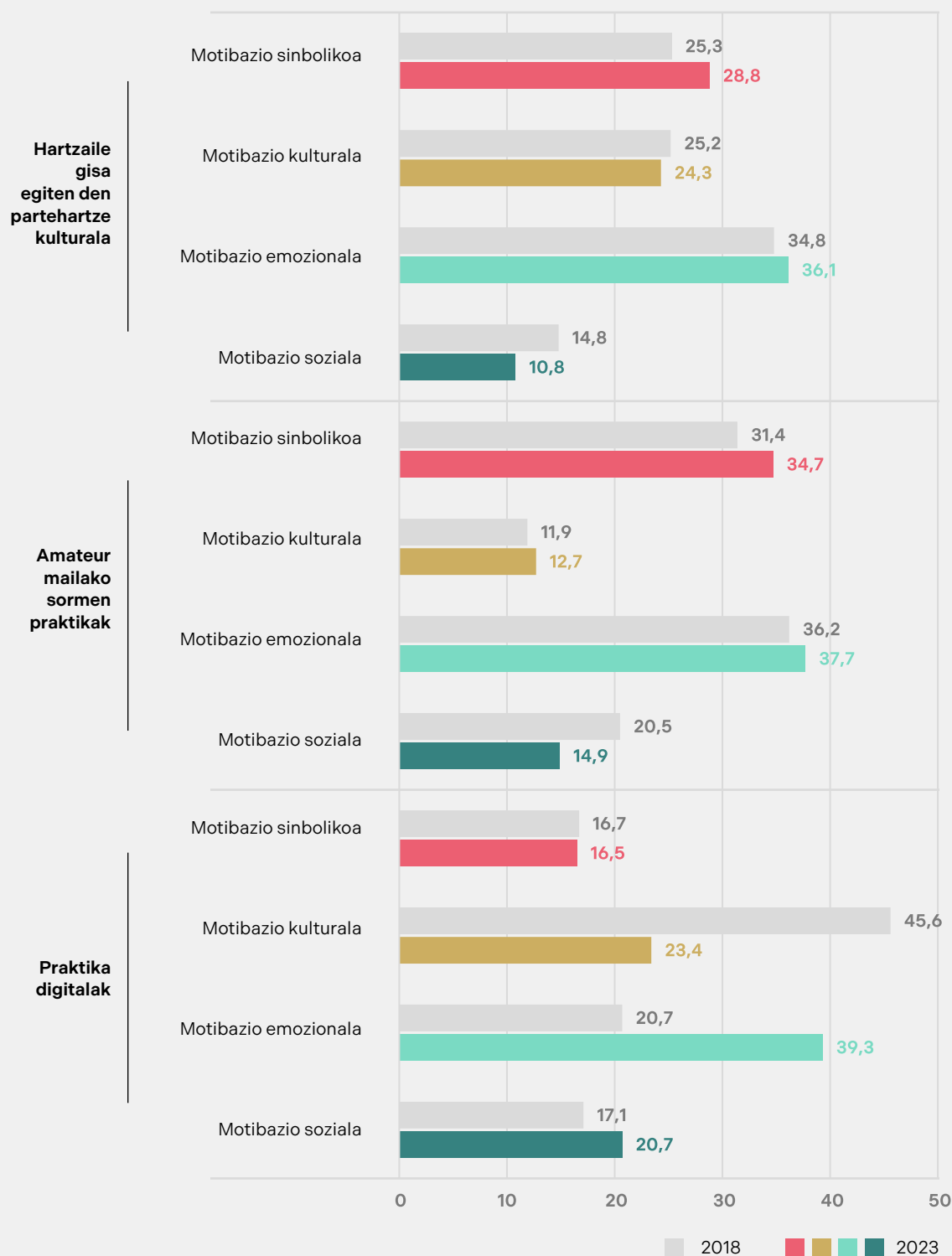
Parte-hartze kulturalerako motibazioak

Lau motibazio-mota bereizten dira, kasu bakoitzean parte-hartze kulturalak asebetetzen dituen premien arabera:

- **Motibazio sinbolikoa:** pertsona gisa aberasteko premiarekin dago lotuta, autorrealizatzeko premiarekin.
- **Motibazio kulturala:** jakintza-maila areagotzeko premiarekin dauka zerikusia.
- **Motibazio soziala:** jarduera kultural batean parte hartzeak beste jende batekin erlazionatzeko eta esperientzia partekatzekeo premiarekin dauka zerikusia.
- **Motibazio emozionala:** deskonektatzeko, errutinatik ateratzeko eta sentsazio berriak esperimentatzeko premiarekin dago lotuta.

Motibazioen garrantzia nahiko ezberdina da parte-hartze modu bakoitzean:

- **Kultura-praktika hartzaileetan**, motibazioen pisuaren banaketa nahiko homogenea da, baina motibazio sozialaren pisua nabarmen txikiagoa da (% 10,8).
- **Amateur mailako sormen-praktiketan**, motibazio sinbolikoa (% 34,7) eta emozionala (% 37,7) daude gainetik.
- **Praktika digitalen kasuan**, bestalde, motibazio emozionala (% 39,3) da gailentzen dena.

3. grafikoa.*Parte-hartze kulturalerako motibazioa praktika-motaren arabera (2018-2023) (%).*

O2.

Parte-hartze kulturala hartzaile gisa

Praktika jakin batzuk egiten diren maiztasunarekiko zeharkako begirada batek kultura-jardueren artean lau bloke detektatzea ahalbidetzen du, azken 12 hilabeteetako praktika kontuan izanik.

Biztanleriaren guztizkoaren % 60aren gainetik honako hauek daude:

- Liburuen irakurketa (% 77).
- Zinemara joatea (% 68,4).
- Kontzertuetara joatea (% 63,9).
- Antzerkira joatea (% 60,3).

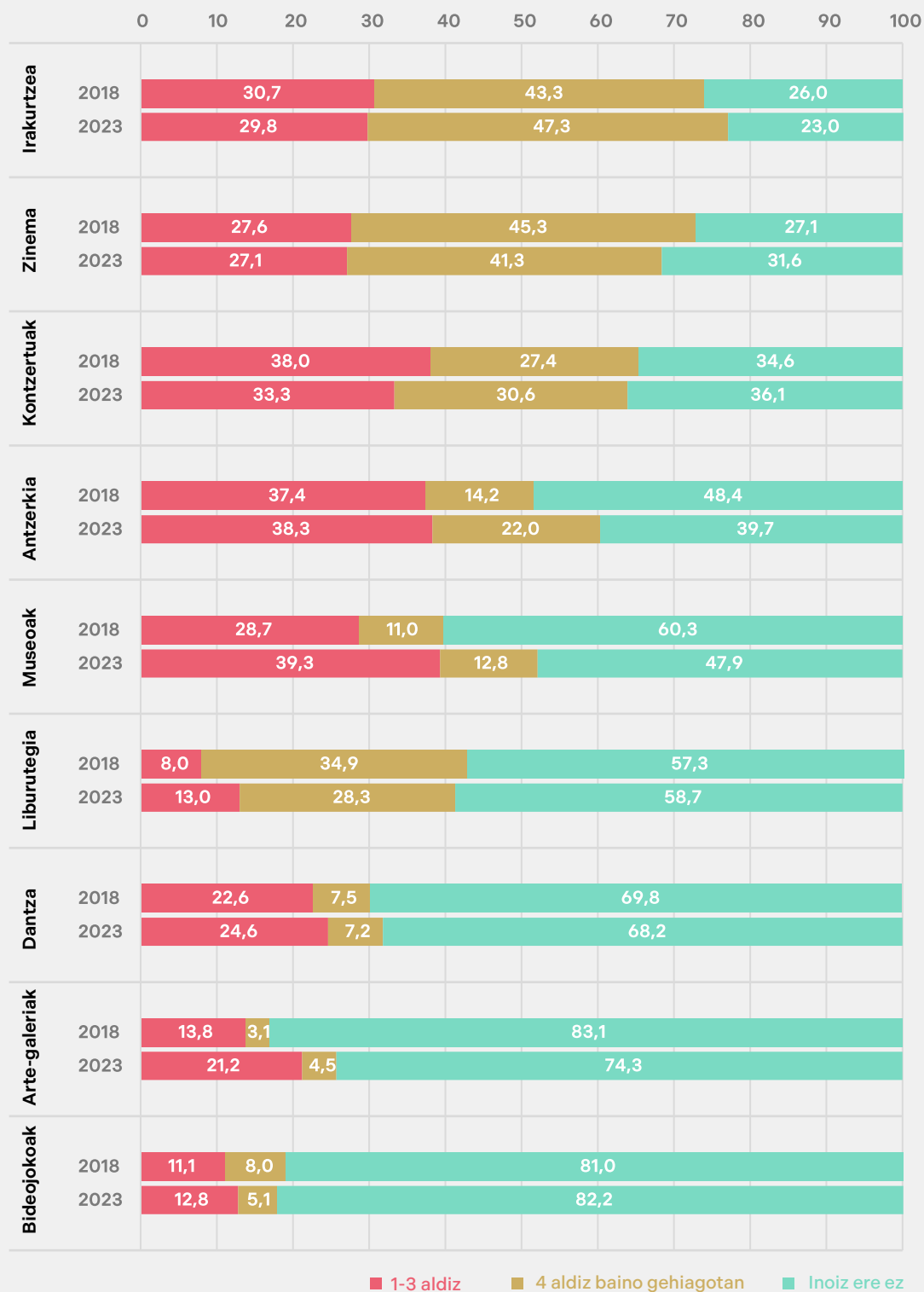
Bigarren, % 40tik % 60ra bitarteko portzentajeekin, honako hauek ditugu:

- Museoetarako bisitak (% 52,1).
- Liburutegietara joatea (% 41,3).

Hortik behera daude dantza ikuskizunetara joatea (% 31,8), arte-galerietara joatea (% 25,7) eta bideojokoetan jolastea (% 17,9).

4. grafikoa.

Kultura-praktika desberdinak egiteko maiztasuna (2018-2023) (%).

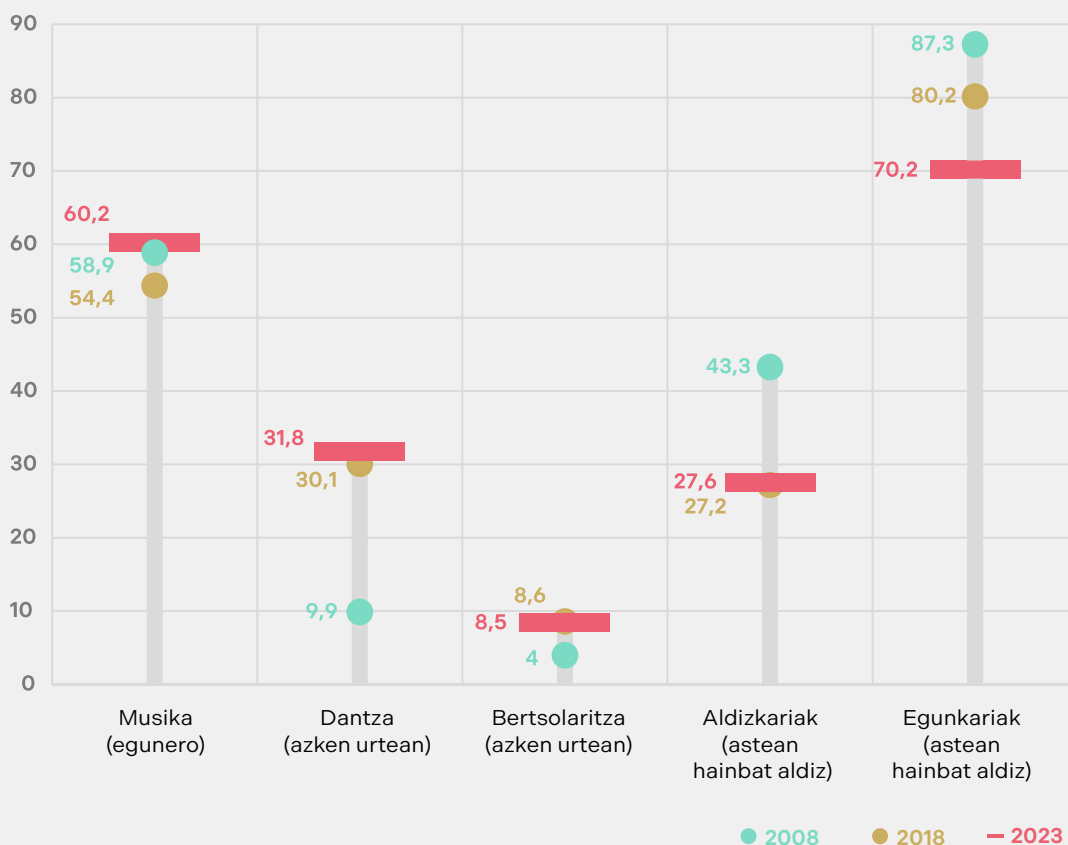

Gainera, praktika desberdinen 2008-2018-2023 aldiko alderaketa historiko bat egiteko aukera ere badago. Zehazki, grabatutako musika entzutea (egunero), dantza-ikuskizunak ikustea (azken urtean), bertso-saioetara joatea (azken urtean), aldizkariak irakurtzea (astean hainbat aldiz) eta egunkariak irakurtzea (astean hainbat aldiz) alderatu daitezke:

- Grabatutako musika entzuteko ohiturak behera egin zuen 2018an eta gora egin du berriro 2008ko neurketarekiko.
- Dantza-ikuskizunak ikusteko ohiturak igoera handia izan zuen 2018an, eta beste igoera txiki bat 2023an.
- Bertso-saioak entzuteko ohiturak ere igoera nabarmena izan zuen 2018an, eta mantendu egin da 2023an.
- Aldizkariak irakurtzeko ohiturak beherantz egin zuen nabarmen eta eutsi egin dio 2023an.
- Egunkariak irakurtzeko ohiturak beherantzko joera darama neurketaz neurketa (17 puntu inguruko jaitsiera, guztira).

5. grafikoa.

Kultura-praktikek biztanlerian izan duten intzidentziaren bilakaera (2008-2018-2023) (%).

03. Sormenarekin lotutako parte-hartze kulturala

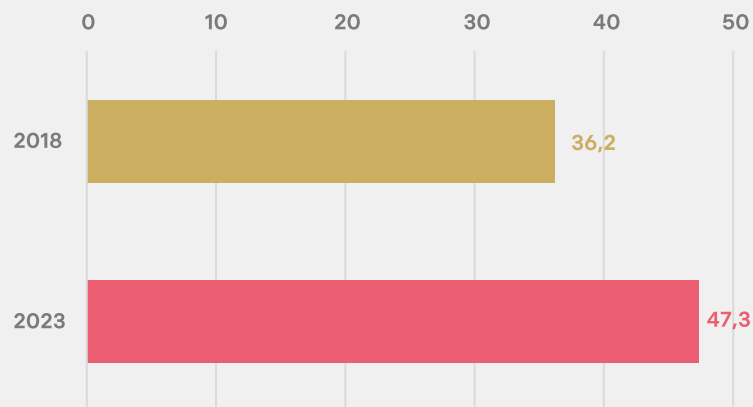
03. 1. Amateur mailako praktika artistikoak

Biztanleriaren % 47,3k adierazi du gutxienez urtean behin egin duela sormenezko jardueraren bat, amateur mailakoa, hala nola idazketa,

margolaritza, dantza, artisautza edo beste hainbat. 2018ko datuarekin alderatuz (% 36,2), hamaika puntuko igoera izan da.

6. grafikoa.

Amateur mailako kultura-praktikak azken urtean (2018-2023) (%).

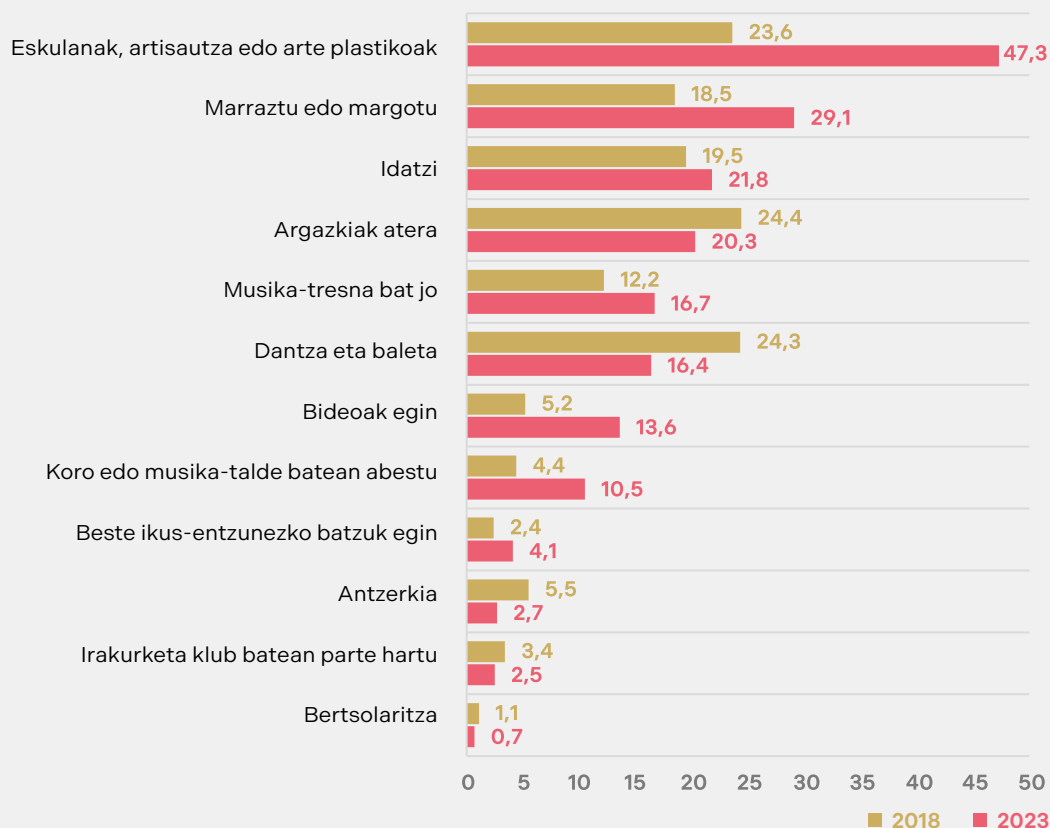
Eskulanak eta artisautza dira amateur mailako praktika zabalduenak, sormen-jarduerak egiten dituztenen % 47,3k egiten ditu. Hirugarren tokian zen 2018an eta hogeiei puntutik gorako igoera izan da (% 23,6 zen orduan).

% 20tik gora daude marraztea edo margotzea (% 29,1), idaztea (% 21,8) eta argazkiak ateratzea (%

20,3). % 10 eta % 20 artean daude musika tresna bat jotzea (% 16,7), dantza eta baleta (% 16,4), bideoak egitea (% 13,6) eta koro edo musika-talde batean abestea (% 10,5). Ehuneko 10aren azpitik, azkenik, beste ikus entzunezkoak, antzerkia, irakurketa klubak, bertsolaritza eta bestelakoak.

7. grafikoa.

Amateur mailako kultura-praktika nagusien ranking-a (2018-2023) (%).

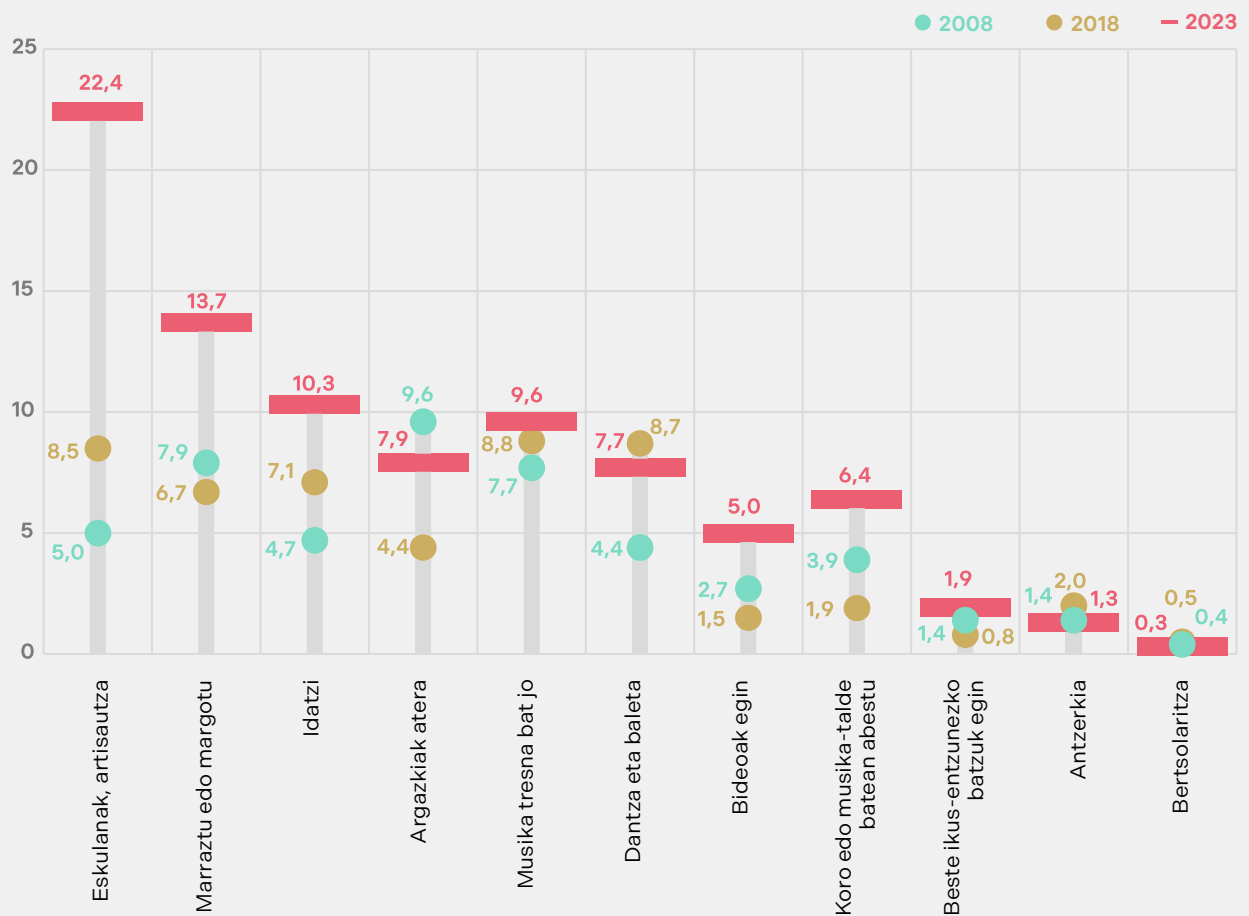
Unibertsoa: urtean behin gutxienez sormen-jardueraren bat egiten dutenak.

2008-2018 aldiko bilakaera historikoa eginez¹, igoera nabarmena ikusten da eskulanetan eta artisautzan, % 5etik % 22,4ra. Azken bost urteko

epean, bestalde, marrazketa eta abestea igo dira bereziki (sei eta bost puntu, hurrenez hurren), baita idazketa eta bideogintza ere.

8. grafikoa.

Amateur mailako praktiken bilakaera (2008-2018-2023) (%).

1. 2024 eta 2018 urteetan ez bezala, praktikak bakarka edo taldean egitea bereizten zen 2008. urtean. Bi aukeren portzentajeak gehitu dira konparazioa egiteko.

03. 2.

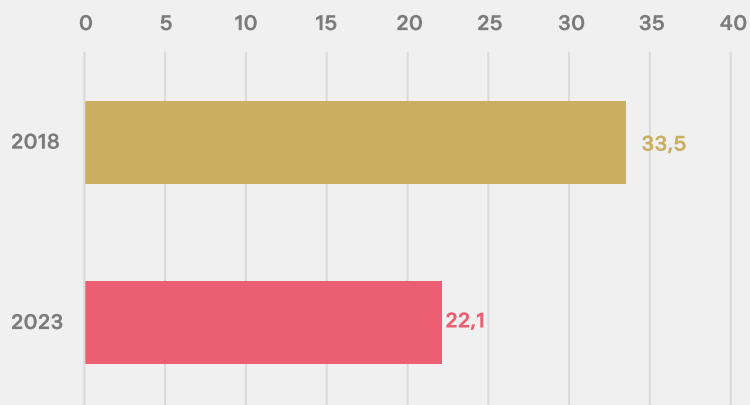
Arte trebakuntza

Biztanleriaren % 22,1 joan da gai artistiko eta kulturei buruzko hitzaldi, konferentzia edo ikastaroetara, lanetik edo ikasketetatik kanpo.

2018ko datuarekiko (% 33,5) hamaika puntuko jaitsiera izan da.

9. grafikoa.

Ikastetxetik edo instituziotik kanpo, artearekin edo kulturarekin lotuta jardueraren bat egin dutenak (2018-2023) (%).

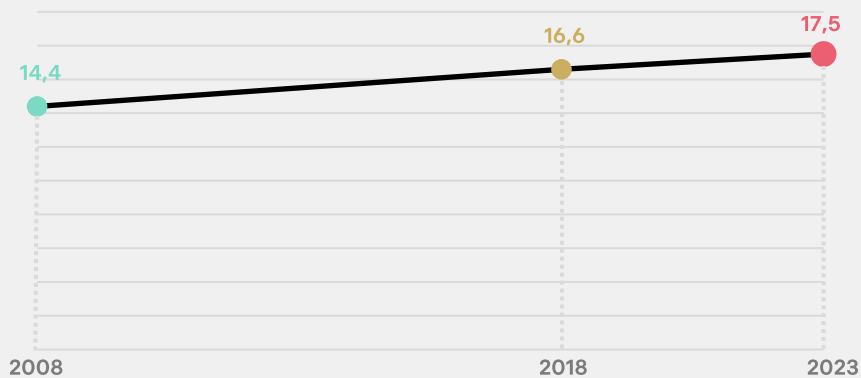
O3. 3.

Kultura-elkarteetan parte hartzea

Biztanleriaren % 17,5ek parte hartzen du, modu aktiboan, kultura-elkarteren batean. 2018ko datuarekiko puntu bateko igoera izan da.

10. grafikoa.

Kultura-elkarteren batean parte hartzen duten pertsonen kopuruaren bilakaera (2008-2018-2023) (%).

O4. Praktika digitalak

O4. 1.

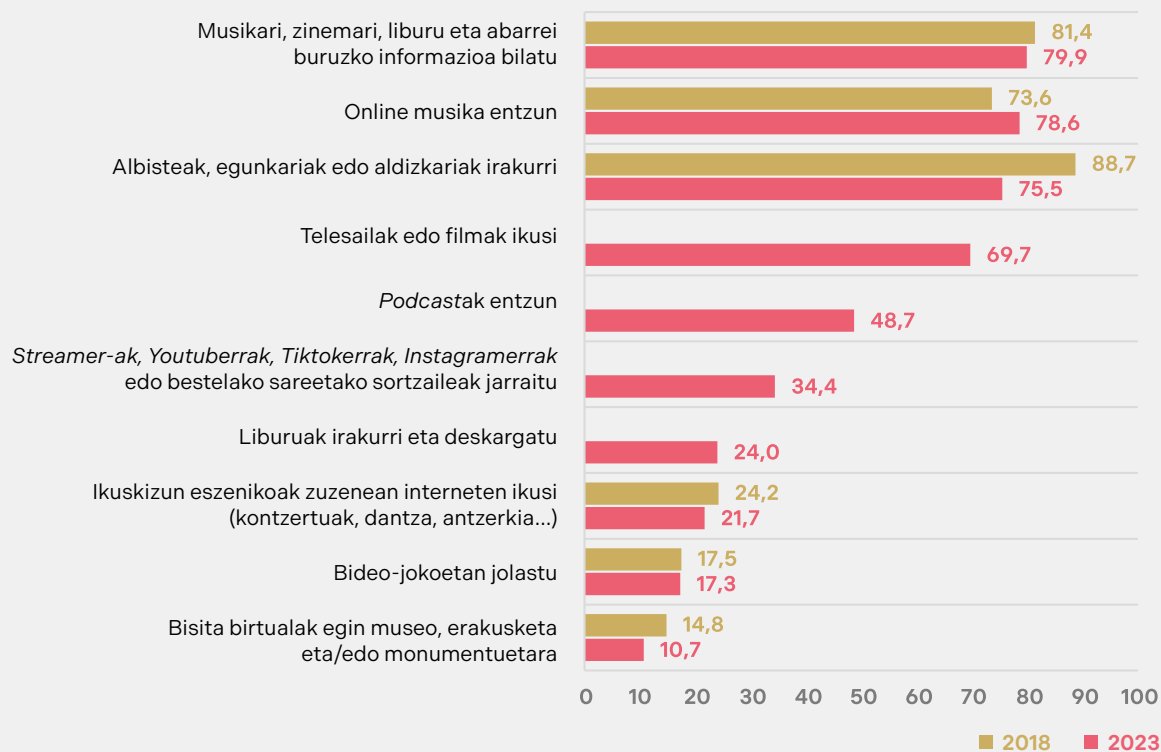
Kultura-praktika digitalak

Internet eta online zerbitzuak erabiltzen dituzten herritarrek aintzat hartuta, zer praktikatarako erabiltzen dituzten aztertu dugu.

- Hamarretik zortzik erabiltzen du Internet kultura-diziplinei buruzko informazioa bilatzeko (% 79,9). Hurrengo erabilerak dira: online musika entzuteko (% 78,6), egunkariak edo aldizkariak irakurtzeko (% 75,5) edota telesailak eta filmak ikusteko (% 69,7). 2018an ere ranking-eko lehen tokietan ageri ziren praktika horiek baina egunkariak edo aldizkariak irakurtzeak zuen lehen tokia (% 88,7k erabiltzen zuen).
- Bigarren multzo batean daude *podcastak* entzutea (% 48,7) eta streamerrak, *youtuberrak*, *tiktokerrak*, *instagramerrak* edo bestelako sareetako sortzaileak jarraitzea (% 34,4).
- Biztanleriaren laurdenak baino gutxiagok aipatu ditu liburuak irakurri eta deskargatzea (% 24), ikuskizun eszenikoak zuzenean Interneten ikustea (% 21,7), bideojokoetan jolastea (% 17,3) eta bisita birtualak egitea museo, erakusketa eta/edo monumentuetara (% 11,2).

11. grafikoa.

Kultura-praktika digitalen intzidentzia-maila biztanlerian azken hiru hilabeteetan (2018-2023) (%).

Unibertsoa: Internet eta online zerbitzuak erabiltzen dituztenak.

O4. 2.

Kultura-edukia duten plataforma digitaletara harpidetzea

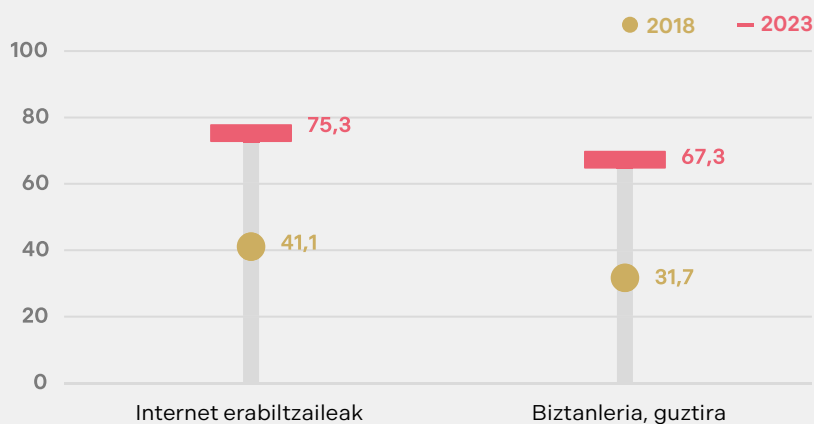
Internet eta online zerbitzuen erabiltzaileen hiru laurdenak du kontu bat kultura-edukia duen plataforma digitalen batean.

% 8,8 besterik ez da, gainera, doako kontuak bakarrik dituenen. % 65,5ek ordainpeko kontuak ditu, ordainpekoak bakarrik edo doakoekin batera.

Biztanleria osoarekiko, % 62,3k du konturen bat plataforma digitaletan. Igoera oso handia izan da 2018ko datuarekiko, % 30,3 baitzen orduan. Orokortu egin den praktika bat dela esan daiteke.

12. grafikoa.

Kultura-edukirako sarbidea duen plataforma digitalen batera harpidetutako pertsonak, biztanleria-taldean arabera (2018-2023) (%).

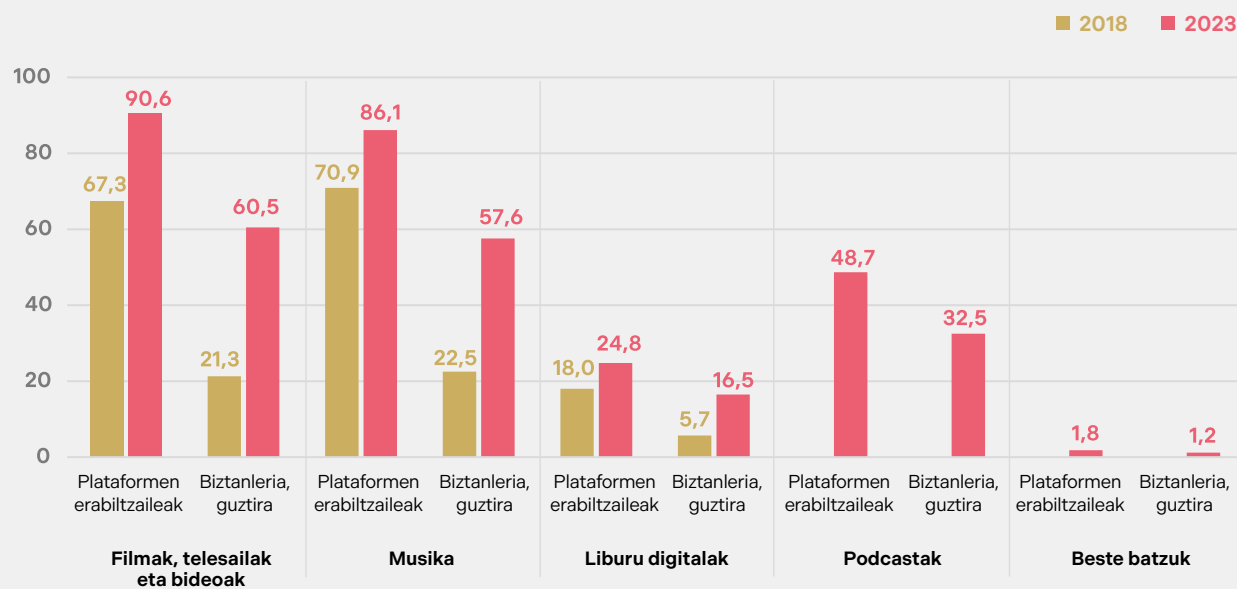
Kultura-edukien tipologia

Eduki kulturalerako plataforma digitalen erabiltzaile diren herritarrek horien bidez zer eduki-mota kontsumitzen duten aztertuz, filmak, telesailak eta bideoak ikusteko plataformak dira

nagusi (% 90,6), musika entzutekoekin batera (% 86,1). Baina indarrez sartu dira *podcast* entzuteko plataformak ere (% 48,7).

13. grafikoa.

Eduki kultureko plataforma digitaletara sarbidea duten herritarrek zer eduki-mota kontsumitzen duten horien bitartez, biztanleria-taldeen arabera (2018-2023) (%).

Unibertsoa: Internet eta online zerbitzuak erabiltzen dituztenak.

04. 3.

Sare sozialak parte-hartze kulturealean

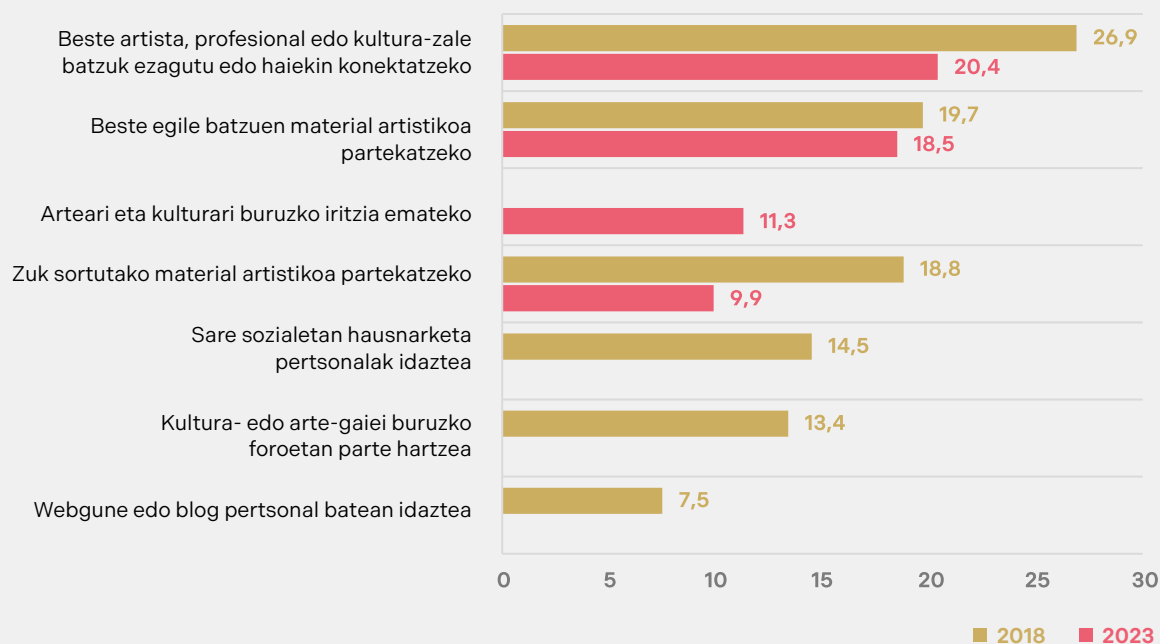
Interneten eta online zerbitzuen erabiltzaileen artean, sare sozialen ondorengo erabilera egiten dute:

- % 20,4k beste artista, profesional edo kultura-zale batzuk ezagutu edo haiekin konektatzeko erabiltzen ditu.
- % 18,5ek beste eragile batzuen material artistikoa partekatzeko.
- % 11,3k arteari eta kulturari buruzko iritzia emateko.
- % 9,9k norberak sortutako material artistikoa partekatzeko.

2018ko datuekin alderatuta, hurrenkera bera da, nahiz eta ehunekoak jaitsi diren, norberak sortutako material artistikoa partekatzearen kasuan ehunekoa erdiraino.

14. grafikoa.

Ohiko internauten artean, sare sozialen erabilera-moten ranking-a (2018-2023) (%).

Unibertsoa: Internet eta online zerbitzuetako erabiltzaileak.

05.

Euskarazko parte-hartze kulturala

05. 1.

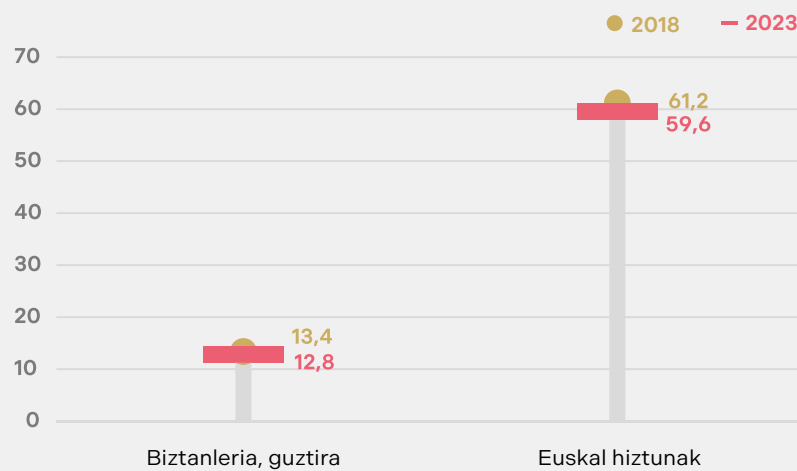
Euskarazko parte-hartze orokorra

Nafarroako biztanleriaren % 12,8k parte hartzen du euskarazko kultura-jardueretan. Eta euskal

hiztunen artean, % 59,6k. 2018koen antzekoak dira datu horiek.

15. grafikoa.

Normalean euskarazko kultura-jardueretan parte hartzen dutela esaten duten pertsonak, biztanleria-taldeen arabera (2018-2023) (%).

Euskararen ezagutzak ia erabat baldintzatzen du euskarazko parte-hartze kulturala. Diferentzia gehien markatzen duen aldagaia da, beraz. Hala ere, kultura-praktika bakoitzaren ezaugarri desberdinek ere eragiten dute, ez baita gauza bera musika entzutea edo liburu edo aldizkari bat irakurtzea, bertso-saio batera joatea edo euskarazko antzerkia ikustea. Zenbat eta testualagoa izan kultura-praktika, orduan eta zailagoa izango da euskararen gaitasun mugatua dutenentzat.

Aldagaien araberrako azterketak alde esanguratsuak erakusten ditu, hizkuntzaren ezagutzaz gain, beste zenbaitetan ere: adina, udalerrriaren tamaina edo ikasketak-maila.

- 35-44 urte artekoek parte-hartzen dute gehien euskarazko kultura-jardueretan: % 18,9k. Beste muturrean, 64 urtetik gorakoen artean, % 7k.
- Hiriburuko biztanleek dute euskarazko parte-hartzerik handiena: % 14,6. 25-50 mila biztanle arteko herrietakoek, aldiz, txikiak: % 3,5.
- LH, erdi eta goi mailako ikasketak eta unibertsitate-mailakoak dituztenek parte-hartzen dute gehien euskarazko kultura-jardueretan: % 17,4k eta % 17,1ek, hurrenez hurren. Beste muturrean, oinarritzko ikasketak ez dituztenen artean, % 2,3k.

O5. 2.

Euskarazko kultura-praktikak

Praktiken arteko zeharkako begiradari erreparatuz, ikus daiteke biztanleria osoan intzidentzia handiena duen euskarazko praktika musika entzutea dela (% 29,9). Euskal hiztunen kasuan, % 92koa da portzentaje hori, 2018an baino bi puntu altuagoa.

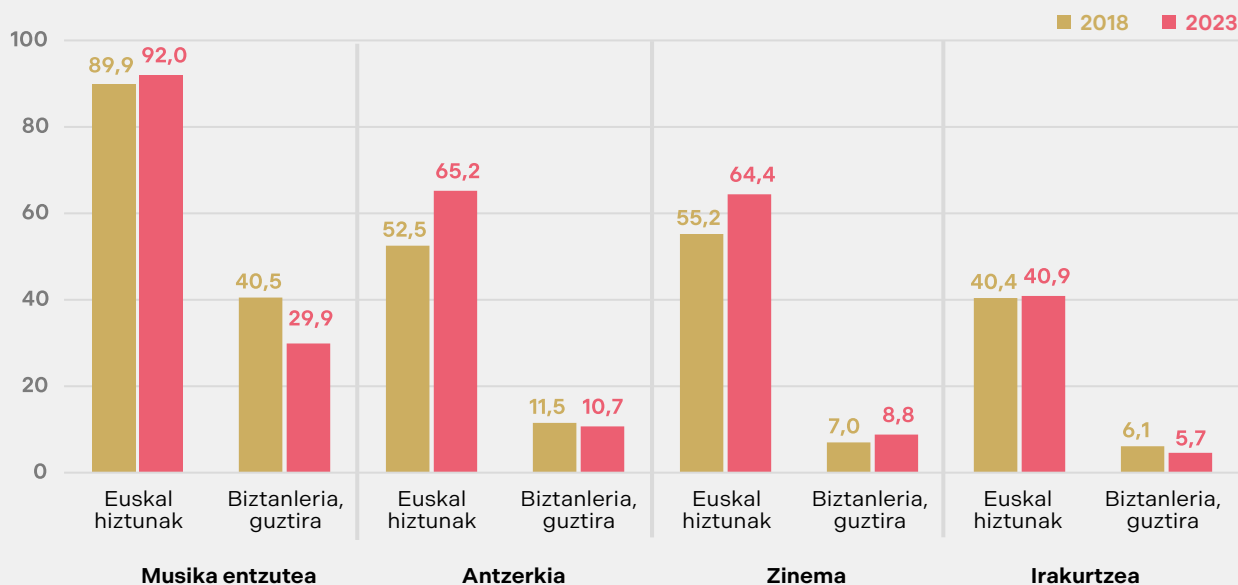
Antzerki-ikuskizunetara joatea (% 10,7) eta zinemara joatea (% 8,8) daude ondoren. Zinemari dagokionez, ikusi nahi den filmaren euskarazko

bertsioa eskura egonik zein lehenesten den izan da galdera. 2018an baino altuagoa da antzerkiaren eta zinemaren jarraipena euskal hiztunen artean, antzerkiarena nabarmena 13 puntuko igoerarekin.

Irakurketa dago azken tokian, % 5,7ko intzidentziarekin —euskal hiztunak kontuan hartuz, % 40,9—. 2018arekiko ez dago alderik.

16. grafikoa.

Euskarazko kultura-praktikek biztanlerian izan duten intzidentziaren ranking-a, biztanleria-taldean arabera (2018-2023) (%).

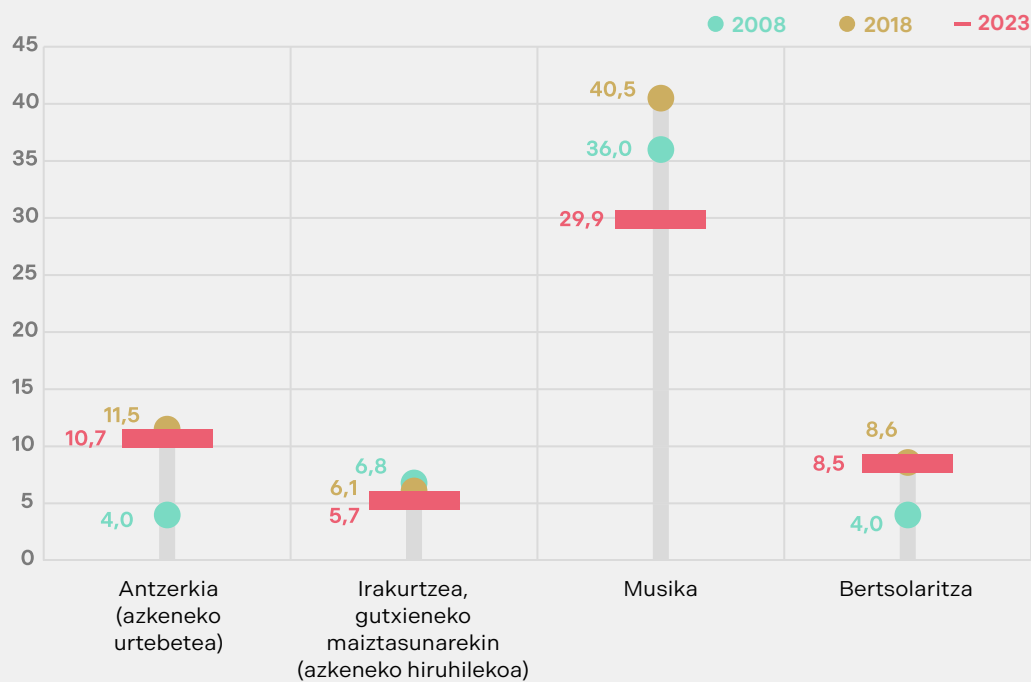
Irudi osoagoa eskaintzeko, euskarazko zenbait praktiketarako 2008-2018-2023 aldiko bilakaera historikoa ahalbidetzen duten galderak biltzen zituen inkestak euskarazko praktika batzuetarako.

Galdera horien emaitzen arabera, euskarazko antzerkiak igoera handia izan zuen 2008tik 2018ra, eta jaitsiera txiki bat ondoren. Euskarazko irakurketak beheranzko joera darama. Euskarazko musikaren kontsumoa igo egin zen 2008 eta 2018 artean, baina hori baino gehiago jaitsi da ondoren. Bertsolaritzak mantendu egin da 2018tik 2023ra eta 2008ko datuaren gainetik dago.

17. grafikoa.

Euskarazko kultura-praktiken bilakaera, biztanleria osoaren artean (2008-2018-2023) (%).

05. 3.

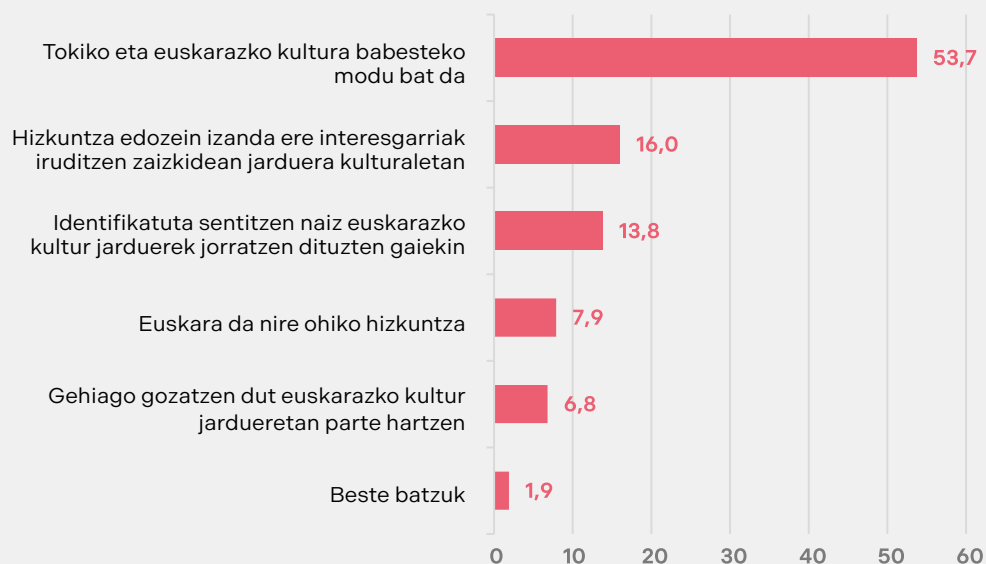
Euskarazko parte- hartzearen arrazoi subjektibo nagusiak

Euskarazko kultura-jardueretan parte hartzeko zein arrazoi duten galdetu zaie parte hartzen duten herritarrei (lagin osoaren % 12,8). Tokiko eta euskarazko kultura babesteko era bat dela nagusitzen da, modu nabarmenean: % 53,7.

Identifikatuta sentitzen dela euskarazko kultura jarduerak jorratzen dituzten gaiekin adierazi du % 16k. Ranking-aren beste muturrean, euskarazko kultura-jarduerekin gehiago gozatzen duela aipatu du % 6,8k.

18. grafikoa.

Euskarazko parte-hartze kulturala azaltzeko arrazoi subjektiboen ranking-a (%).

Unibertsoa: euskarazko kultura-jardueretan parte hartzen dutenak.

05. 4. Euskarazko praktika digitalak

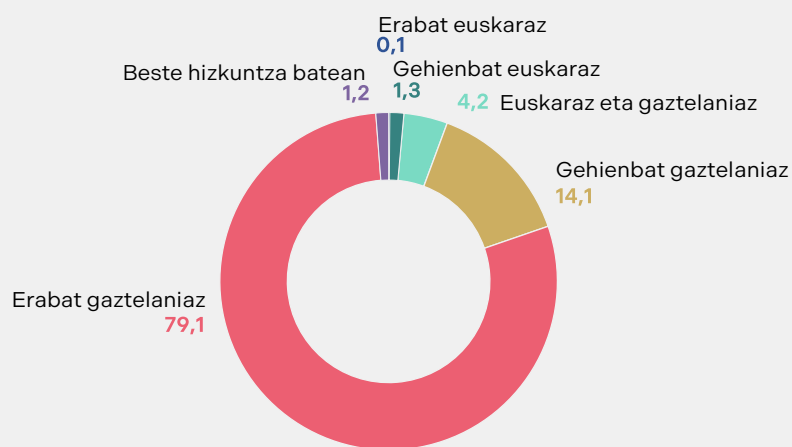
Euskararen erabilera Interneten eta online zerbitzuetan

Interneten eta online zerbitzuen erabiltzaileen –biztanleriaren % 89,5– % 5,6k euskara (soilik edo erdararekin batera) erabiltzen du

horretarako. Portzentaje hori % 38,2koa da euskal hiztunen kasuan.

19. grafikoa.

Internet eta online zerbitzuen erabilera-hizkuntza (%).

Unibertsoa: Internet eta online zerbitzuen erabiltzaileak.

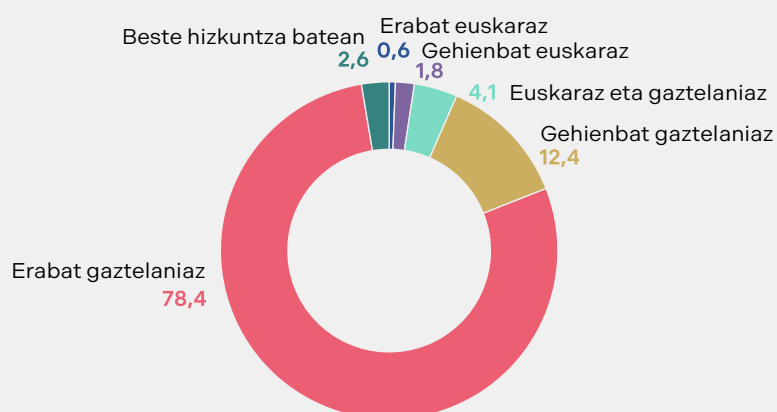
Euskarazko sare sozialak

Sare sozialak kultura-jardueren inguruko helburuekin lotuta erabiltzen dituztenen artean –biztanleen % 29,3–, % 6,6k erabiltzen du

euskara (soilik edo erdararekin batera). Euskal hiztunen artean, % 38,7k. Eta biztanleria osoarekiko, % 1,9k.

20. grafikoa.

Sare sozialak kultura-jardueren inguruko helburuekin erabiltzen dituztenen erabilera-hizkuntza (%).

Unibertsoa: sare sozialak kultura-jardueretarako erabiltzen dituztenak.

Eranskina.

Inkestaren fitxa-teknikoa

Biztanleria- eta administrazio-eremua

Nafarroako Foru Komunitatea

Denbora-eremua

2023ko abendua-2024ko martxoa

Laginaren diseinua

Ausazko laginketa geruzatua esleipen ez-proportzionalarekin

Tamaina

1.350

Lagin-akatsa

$\pm 2,72$ (Txosten metodologikoan kontsulta daiteke laginakatsaren estimazioa gurutzaketa-aldagaiak osatzen dituzten kategorietarako)

Konfiantza-maila

% 95,5 gehieneko indeterminazioko kasuan ($p=q=\% 50$)

Geruzak eta kuotak

- Udalerrriaren biztanle-tamaina
- Sexua
- Adina
- Euskararen ezagutza

Elkarriketa egiteko metodoa

Ordenagailuz lagundutako telefono bidezko elkarriketa

Haztapena

Datuak haztatuta daude, biztanleria behar bezala ordezkatzeko, udalerrriaren tamainaren, adinaren eta euskararen ezagutzaren (euskal hiztunak edo ez) arabera orekatuz.

